

Komunike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Peace Implementation Council

Steering Board Ambassadors

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira (PIC) sastali su se u Briselu 19. i 20. novembra 2008. godine. Određenim dijelovima sjednice prisustvovali su i predsjedavajući Vijeća ministara, entitetski premijeri, kao i lideri vladajućih političkih stranaka.

Upravni odbor PIC-a izražava duboku zabrinutost u vezi sa razvojem političke situacije u periodu nakon zadnjeg sastanka održanog 25.-26. juna. Nakon potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) 16. juna, u posljednja četiri mjeseca ostvareno je malo pomaka po pitanju reformi, a etnički interesi i pitanja koja se tiču nivoa vlasti ispod državnog dominirali su nad pitanjima evropske integracije. Retorika podjele kojom su se osporavali suverenitet i ustavni poredak Bosne i Hercegovine, kao i ovlasti visokog predstavnika i Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira koristi se često, što dalje podriva povjerenje među narodima i temelje države. Posebno je za žaljenje što se takva retorika nastavila i u periodu pred lokalne izbore održane 5. oktobra 2008. godine.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja zajedničku izjavu predsjednika SDA, SNSD-a i HDZ-a BiH od 8. novembra. On konstatira sa zadovoljstvom da ova izjava ima potencijal da se brzo krene u ispunjenje ciljeva i uslova postavljenih za tranziciju OHR-a u ured EUSR-a. Lideri političkih stranaka su se takođe dogovorili da riješe pitanja koja se tiču popisa stanovništva. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja i namjeru potpisnika izjave da

se pitanju ustavnih reformi posvete na pragmatičan način. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira podstiče aktere u BiH da se pridruže ovom konsenzusu i poziva tri političke stranke da traže širu saglasnost. On apeluje da se ovim prijedlozima da konkretan oblik u skladu sa dogovorenim ciljevima Vijeća za implementaciju mira o kojima su diskutirale i usvojile ih nadležne institucije BiH. Sjednica Vijeća ministara prošle sedmice je prvi korak koji pozdravljamo. Ova pitanja će biti značajna i za dalji napredak BiH na putu ka EU.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira izražava duboku zabrinutost povodom čestih osporavanja ustavnog poretka BiH, i posebno, suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH, te postojanja Republike Srpske kao jednog od dva entiteta u skladu sa Ustavom BiH. Upravni odbor PIC-a je podvukao da su obraćanja zvaničnika BiH u ime institucija BiH koja ne odražavaju dogovorene stavove tih institucija štetna i neprihvatljiva. Ovakvo ponašanje, koje direktno utiče na političku situaciju i dodatno otežava postizanje kompromisa, mora prestati.

Suprotno prethodnim komunikacijama i deklaracijama PIC-a, bilo je nekoliko pokušaja da se ponište prethodno dogovorene reforme kao i nedostatak podrške državnim institucijama. Nadležnost organa za provođenje zakona i pravosudnih institucija na državnom nivou da u potpunosti djeluju unutar RS ne smije se osporavati i treba biti u potpunosti i bezuslovno ispoštovana. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja čvrsto opredjeljenje koje nam je dao premijer RS Dodik da će u potpunosti, cjelovito i bezuslovno ispuniti svaki sudski nalog u pogledu dostavljanja dokumentacije direktno državnom tužilaštvu. Vijeće za implementaciju mira ga poziva da ovo opredjeljenje odmah realizira i pratit će daljnji razvoj situacije u pogledu ovog pitanja. Od svih organa i zvaničnika u BiH, uključujući i Republiku Srpsku, traži se da u potpunosti sarađuju sa institucijama BiH, uključujući saradnju

sa agencijama za provođenje zakona, te osiguraju neometano izvršavanje njihovih nadležnosti u cijeloj BiH u skladu sa zakonom.

Nažalost, mnoga od ovih dešavanja nisu zabilježena tek nedavno, nego datiraju iz 2006. godine kada je Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira prvi put izrazio svoju spremnost za zatvaranje OHR-a. Dešavanja tokom protekle dvije i po godine ukazuju na neuspjeh vlasti Bosne i Hercegovine i političkih lidera da iskoriste priliku i dokažu da su sposobni da zemlju vode ka napretku i pokažu svoje zalaganje za poštivanje odredbi Općeg okvirnog sporazuma za mir. Vlastima u BiH povjerena je nadležnost za daljnji napredak zemlje, a oni sada moraju prihvatiti tu nadležnost i preuzeti odgovornost za provođenje reformi kako bi BiH postigla napredak.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira podvlači svoju punu podršku visokom predstavniku u njegovim naporima da ostvari puno poštivanje Općeg okvirnog sporazuma za mir i traži od svih nivoa vlasti u BiH da u tom smislu u potpunosti osiguraju ispunjavanje ovih obaveza. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira poziva vlasti u BiH da visokom predstavniku pravovremeno osiguraju pristup svim zvaničnicima, institucijama i dokumentima. U tom pogledu, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira konstatira da je Vlada Republike Srpske promijenila svoju praksu u vezi s pružanjem informacija OHR-u, s obzirom da traži od OHR-a da joj napismeno dostavlja zvanične zahtjeve za informacijama. Vijeće za implementaciju mira konstatira da u protekla tri mjeseca nije odgovoreno na brojne takve zahtjeve, komplicirajući na taj način mogućnost visokog predstavnika da u potpunosti provodi svoj mandat. Prema Aneksu X Općeg okvirnog sporazuma za mir, sve vlasti u BiH su obavezne da u potpunosti saraduju sa visokim predstavnikom i sa međunarodnim organizacijama i agencijama, kako to predviđa član IX Općeg okvirnog sporazuma za mir.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja spremnost Evropske unije da preuzme značajniju ulogu u Bosni i

Hercegovini nakon tranzicije Ureda visokog predstavnika u EUSR. Ministri vanjskih poslova zemalja članica Evropske unije su 10. novembra 2008. godine pozdravili zajednički izvještaj generalnog sekretara/visokog predstavnika Javiera Solane i komesara za proširenje Ollija Rehna o značajnijem angažmanu Evropske unije u Bosni i Hercegovini. Oni su još jednom izrazili svoju spremnost da pojačaju angažman Evropske unije u Bosni i Hercegovini i preuzmu svoj dio odgovornosti koristeći sve instrumente koji su joj na raspolaganju.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja ratifikaciju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju od strane Parlamenta BiH. U cilju osiguranja daljnjeg napretka na putu evropske integracije, vlasti Bosne i Hercegovine i politički lideri moraju poduzeti konkretne aktivnosti i na taj način pokazati svoju spremnost za daljnje provođenje reformi i kompromise. Da bi se to ostvarilo, potrebno je da politički lideri BiH promijene pristup. Kako je istaknuto u Izvještaju Evropske komisije o postignutom napretku za 2008. godinu i nedavnim izjavama zvaničnika Evropske unije, vlasti Bosne i Hercegovine moraju uložiti dodatne napore da osiguraju daljnje odvijanje potrebnih reformi; inače, prijeti opasnost od udaljšavanja Bosne i Hercegovine od Evropske unije.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira podsjeća vlasti na odluku koju je donio na sastanku održanom 27. februara 2008. godine da, prije tranzicije OHR-a u EUSR, bh. vlasti moraju ispuniti pet ciljeva i dva uslova. Dok Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira ne utvrdi da su pet ciljeva i dva uslova ispunjeni, OHR ostaje i nastavlja da izvršava svoj mandat u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir, osiguravajući puno poštivanje Mirovnog sporazuma. Potreban je hitan napredak, posebno u sljedećim područjima, da bi se potpuno ispunili ciljevi i uslovi:

Prvi cilj – Prihvatljivo i održivo rješenje pitanja raspodjele

imovine između države i drugih nivoa vlasti:

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja politički dogovor oko državne imovine, koji je postignut 8. novembra, kao i namjeru visokog predstavnika da bude posrednik u rješavanju pitanja državne imovine na način koji daje državi vlasništvo nad imovinom koja joj je potrebna da bi ispunjavala svoje ustavne obaveze. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira apelira na sve organe vlasti uključene u rješavanje ovog pitanja da dalje rade u duhu kompromisa iskazanog 8. novembra te da postignu potrebne rezultate. Vlasti trebaju u potpunosti saradivati sa visokim predstavnikom što se odnosi i na informacije koje on može zatražiti da bi omogućio postizanje ovog cilja.

Cilj dva – Prihvatljivo i održivo rješavanje pitanja vojne imovine:

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira apelira na vlasti BiH da u potpunosti provedu Sporazum o prenosu pokretne vojne imovine koji je potpisan u martu ove godine te da finaliziraju, potpišu i provedu odgovarajući Sporazum o prenosu nepokretne vojne imovine. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira sa zabrinutošću konstatira sporost sa kojom su vlasti BiH djelovale u pravcu finalizacije prenosa nepokretne vojne imovine, te naglašava da će puna provedba Sporazuma o prenosu pokretne i nepokretne vojne imovine omogućiti da se ispuni cilj označen kao "vojna imovina". Pored toga, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja dio zajedničke izjave predsjednika SDA, SNSD-a i HDZ-a BiH od 8. novembra kojim će vlasništvo nad nepokretnom vojnom imovinom biti na državnom nivou u skladu sa Sporazumom o prenosu, te izražava svoju podršku provedbi ovog sporazuma po pitanju cilja označenog kao "vojna imovina".

Cilj tri – Provedba Konačne arbitražne odluke za Brčko Distrikt:

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira konstatira da se samom Distriktu Brčko mora dati mehanizam pomoću kojeg Distrikt može imati zagarantovan pristup Ustavnom sudu BiH u vezi sa sporovima koje može imati sa entitetima i državom u pogledu njihovih obaveza u skladu sa Odlukom Arbitražnog tribunala, te statusom i ovlastima Distrikta. Uspostavljanje takvog mehanizma je preduslov da bi supervizor mogao obavijestiti Tribunal da su ispunjeni uslovi da se okonča uloga Arbitražnog tribunala, te na taj način pripremiti okončanje i same supervizije. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira podsjeća da su Odluke Arbitražnog tribunala, prema Aneksu 2 Općeg okvirnog sporazuma za mir, konačne i obavezujuće za sve strane. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja Izvještaj supervizora u kojem se kaže da su gotovo svi glavni elementi Konačne odluke pod njegovim autoritetom ispunjeni. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira iz toga razloga apelira na političke lidere i članove Parlamentarne skupštine BiH da hitno poduzmu sve potrebne korake kako bi se uspostavio traženi mehanizam uz potrebnu dvotrećinsku većinu u Zastupničkom domu PS BiH koja se, kako se sugerira sporazumom od 8. novembra, može osigurati. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira konstatira mogućnost da supervizor u skladu sa Konačnom odlukom zatraži odgovarajući pravni lijek od Arbitražnog tribunala, ukoliko takav sporazum ne bude blagovremeno zaključen.

Cilj četiri – fiskalna održivost

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja usvajanje Zakona o državnom fiskalnom vijeću i stalnog aranžmana za raspodjelu prihoda od indirektnih poreza. Imajući u vidu potencijalni uticaj međunarodnih ekonomskih previranja

na BiH, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira poziva organe BiH da nastave sa jačanjem fiskalne koordinacije, između ostalog i putem osiguranja redovnih sastanaka Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje u punom sastavu.

Cilj pet – Jačanje vladavine prave

Iako su vlasti BiH usvojile Državnu strategiju za reformu pravosudnog sektora i Zakon o strancima i azilu, u pogledu navedenog Zakona i dalje ostaju problemi sa usvajanjem propisa o bh. vizama. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je zabrinut zbog kašnjenja u usvajanju Strategije za krivično procesuiranje ratnih zločina u BiH. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira poziva radnu grupu da ovu Strategiju podnese Vijeću ministara na usvajanje do kraja godine.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira naglašava koliko je važno da vlasti BiH ispune ove zahtjeve što je prije moguće kako bi se omogućila tranzicija OHR-a u Ured specijalnog predstavnika EU. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je razmatrao izgleda za takvu tranziciju, kao i budući međunarodni angažman u Bosni i Hercegovini, a svoje diskusije u pogledu ovog pitanja će nastaviti na svom sljedećem sastanku.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira cijeni napore koje državna i entitetska ministarstva poduzimaju na reviziji strategije implementacije Aneksa VII. Podršku ovom procesu pružaju UNHCR i OHR. Upravni odbor je izrazio nadu da će Vijeće ministara BiH usvojiti strategiju i nastojati da je brzo implementira i pretoči u konkretne aktivnosti i rezultate.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira također podsjeća političke lidere i organe vlasti da je pozitivna procjena situacije u Bosni i Hercegovini od strane Upravnog odbora PIC-a, zasnovana na punom poštivanju Dejtonskog mirovnog

sporazuma, drugi uslov. Za ispunjavanje ovog uslova, od kritičnog je značaja da bosanskohercegovački politički lideri u potpunosti poštvaju Dejtonski mirovni sporazum i pri tome izbjegavaju bilo kakve zapaljive izjave kojima se ugrožava ili krši Dejtonski mirovni sporazum.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja hapšenje haškog optuženika Radovana Karadžića koje se desilo 21. jula. Upravni odbor poziva nadležne vlasti Bosne i Hercegovine da ispune svoje obaveze u skladu sa međunarodnim pravom da u potpunosti sarađuju sa Krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju, tako što će bez odlaganja pomoći u hapšenju svih haških optuženika, uključujući Ratka Mladića, te razbijanjem mreža njihovih pomagača, kao i rješavanjem pitanja zaštite svjedoka.

BiH je međunarodno priznata suverena zemlja čiji se teritorijalni integritet garantuje Općim okvirnim sporazumom za mir. Upravni odbor naglašava da međunarodna zajednica zadržava potrebne instrumente kojim će se suprotstaviti destruktivnim tendencijama, te da neće dozvoliti pokušaje podrivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir, bilo da oni dolaze iz ili izvan zemlje. OHR će nastaviti da osigurava puno poštvanje Općeg okvirnog sporazuma za mir, te da nadgleda napredak vezan za ciljeve i uslove, a Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira će konstantno razmatrati situaciju.

Sljedeći sastanak političkih direktora će se održati u Sarajevu 25. i 26. marta 2009. godine.